

У 2015 рік банківська система України увійшла з невирішеними проблемами 2014 року. Значна девальвація гривні та спад в економіці, недостатній рівень корпоративного управління зумовили погіршення якості кредитного портфелю банків. Через зростання рівня негативно класифікованої заборгованості банки змушені були створювати значні резерви за активними операціями, що негативно вплинуло на рівень їх капіталізації.

Отже, враховуючи існуючі проблеми, до основних напрямів відновлення стабільності вітчизняної банківської системи варто віднести підвищення контролю за діяльністю банків та рівня капіталізації банків; врегулювання конфліктів між населенням і банками, пом'якшення умов договору (виплата валютних кредитів за меншим курсом); забезпечення довіри до банків, шляхом підвищення фінансової стійкості; участь банків у міжнародних банківських об'єднаннях, відкриття філій за кордоном.

ЛІТЕРАТУРА

1. Тарасова О. В. Стан і тенденції розвитку банківської системи України / О. В. Тарасова, Ю. О. Панова // Економіка харчової промисловості. – 2014. – № 3. – С. 79-86.
2. Сусіденко Ю. В. Сучасний стан та перспективи подальшого розвитку банківської системи України / Ю. В. Сусіденко, Ю. В. Вовчок // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rusnauka.com>
3. “Банківська система 2015: виклики та перспективи” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=14741673>
4. Банківська система – 2015: погляд НБУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://bankografo.com/bankivska-sistema-2015-poglyad-nbu.htmla>

УДК 657.92:658.147

ОЦІНКА ДОСТАТНОСТІ РЕГУЛЯТИВНОГО КАПІТАЛУ БАНКУ

*Мікуляк К. А., студент групи Ф 4/1,
Науковий керівник – асистент Корабахіна А. Ю.,
Миколаївський національний аграрний університет*

Для збереження платоспроможності та проведення успішної діяльності, банки повинні володіти певним обсягом капіталу. Так, органи державного нагляду з метою забезпечення стабільності банківської системи встановлюють мінімальні вимоги щодо його достатності задля забезпечення надійності функціонування.

Проблемам капіталізації банківської системи і окремих банківських установ присвячені наукові праці таких вітчизняних вчених, як

М. Алексеєнка, А. Гриценка, А. Мороза, М. Савчука, В. Онищенко [2] та ін. Вивченню особливостей формування та використання банківського капіталу значну увагу приділяють також і зарубіжні економісти, зокрема К. Т. Дитець, Г. Асхауер, Д. Ф. Синкі, Т. Кох, П. Роуз. Відмітимо, що К. Дитець [1], наголошував, що в теорії банківської справи питання забезпечення достатності капіталу є найважливішими, оскільки забезпечують рівень довіри до банків з боку вкладників, інвесторів, кредиторів і органів нагляду.

Для забезпечення підвищення рівня капіталізації банківської системи необхідно забезпечити випереджаюче зростання капіталу банківської системи порівняно зі зростанням ВВП країни. Під капіталізацією банку слід розуміти нормативну чи ринкову вартість власного капіталу банку [2]. В процесі оцінювання рівня капіталізації банку аналізуються виконання ним нормативів капіталу, вивчається динаміка обсягу регулятивного капіталу, а темпи його зростання порівнюють з темпами зростання активів (табл. 1).

Таблиця 1 Динаміка показників капіталізації банківської системи України за період з 01.01.2007 до 01.01.2014 рр.

Показник	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Банківський капітал:								
млн грн.	45526	69578	119263	115175	137725	155487	169320	192600
темп зростання за рік, %	-	152,8	171,4	96,6	119,6	112,9	108,9	113,7
Середньорічний обсяг БК	33985,5	56052	94420,5	117219	126450	146606	162403,5	175634
Регулятивний капітал:								
млн грн.	41148,3	72264,7	123065,6	135902,1	160897	178454	178909	188900
темп зростання за рік, %	-	175,6	170,3	110,4	118,4	110,9	100,3	105,6
Відношення середньорічного обсягу РК до ВВП, %	7,6	10,0	13,0	14,9	14,9	13,6	12,7	12,1

Джерело: розраховано автором за даними [3; 4]

Аналізуючи дані табл.1 можна відмітити, що протягом досліджуваних періодів величина як банківського, так і регуляторного капіталу зросла більш швидкими темпами, порівняно зі зростанням ВВП, що є позитивним явищем.

Світовий досвід подолання низького рівня капіталізації та підтримання її на рівні, що забезпечує стабільну роботу банківської системи, полягає в двох альтернативних підходах. За першого підходу основним джерелом зростання капіталу банків є власний прибуток у сполученні з іноземним капіталом. Другий підхід передбачає збільшення власного капіталу за рахунок додаткових внесків з боку акціонерів [3; 4].

У 2012 р. вперше після трирічної кризи було отримано прибуток у розмірі 4899 млн грн, але при цьому обсяг іноземного капіталу зменшився за цей період на 2805,8 млн грн. Тобто, у 2012 р. збільшення регулятивного капіталу відбулося в основному за рахунок додаткових внесків акціонерів і незначною мірою за рахунок отриманого прибутку (рис. 1)

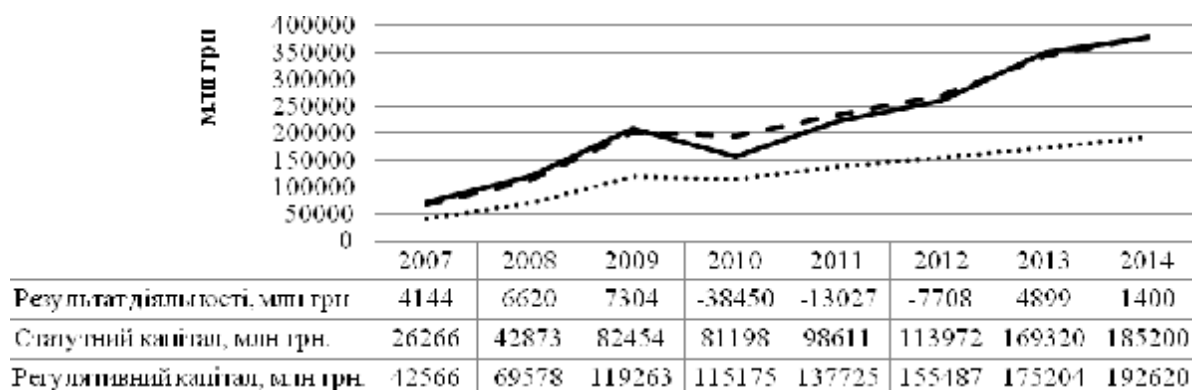

Рисунок 1 – Динаміка показників, що характеризують джерела зростання капіталу банківської системи України за період з 01.01.2007 по 01.01.2014 рр.

Джерело: побудовано автором за даними [3; 4]

Таким чином, рівень капіталізації банківської системи України є недостатнім для належного покриття ризиків банківської діяльності, що негативно позначається на стабільності та надійності її функціонування в цілому. Серед напрямів підвищення рівня капіталізації банків варто відмітити збільшення капіталу за рахунок розміщення акцій власної емісії; збільшення показника адекватності капіталу через консолідацію банківської системи; збільшення капіталу за рахунок субординованого боргу та прибутку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дитець К. Т. Банковский менеджмент : учебное пособие / К. Т. Дитець. – К. : Дело ЛТД, 2013. – 341 с.
2. Онищенко В. О. Капіталізація банків як інструмент підвищення конкурентоспроможності потенціалу банківської системи України / В. О. Онищенко, С. Манжос // Проблеми і перспективи розвитку БС України : збірник наукових праць. – Суми : ДВНЗ НБУ, 2014. – С. 45-64.
3. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>. – Дата останнього доступу : 02.02.2016 р.
4. Основні показники діяльності банків України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=3680. – Дата останнього доступу : 02.02.2016 р.